

Onderwerp De zoektermijn voor jongeren tot 27 jaar in de bijstand niet meer toepassen
ter informatie
Steller Arnold de Weerd

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 66 30 Bijlage(n) 0 Ons kenmerk 255362-2023
Datum 20-09-2023 Uw brief van Uw kenmerk

Geachte lezer,

Wij passen de zoektijd voor jongeren in de bijstand per 1 oktober 2023 niet meer toe.

Toelichting besluit

De fracties van de SP, PvdA, GroenLinks en de ChristenUnie van uw gemeenteraad hebben aan ons recent schriftelijke vragen gesteld over de zoektijd voor jongeren in de bijstand. Deze fracties riepen ons op om deze zoektijd niet meer toe te passen. Bij de beantwoording van deze schriftelijke vragen hebben wij aangegeven deze oproep te willen inwilligen. Wij hebben toen aangegeven uit te zoeken op welke termijn het mogelijk is om de zoektijd af te schaffen. Inmiddels hebben wij onderzocht op welke termijn het haalbaar is om de zoektijd af te schaffen. Wij komen tot de conclusie dat het vanaf 1 oktober aanstaande mogelijk om de zoektijd af te schaffen. Wij hebben dan namelijk al onze werkprocessen aangepast aan dit besluit.

Draagvlak besluit

De uitvoerende teams hebben zich tevens positief uitgesproken om de zoektijd voor jongeren af te schaffen. Zij geven hierbij aan dat het afschaffen van de zoektijd van jongeren mogelijk zorgt voor minder schulden en het verlagen van stress bij jongeren. Ook het proces voor het aanvragen van een bijstandsuitkering wordt voor jongeren zo duidelijker. Ook de cliëntenraad heeft zich positief uitgesproken over het niet langer toepassen van de zoektijd voor jongeren in de bijstand. Wij gaan de zoektijd voor jongeren dus niet meer toepassen. Uiteraard betekent dit wel dat wij net als voorheen

Volgvel 1

jongeren zo snel mogelijk richting werk of school willen begeleiden. Wanneer een jongere zich bij ons meldt voor een bijstandsuitkering, gaan wij hier dan ook meteen mee aan de slag.

Financiële consequenties besluit

Door het afschaffen van de zoektijd van jongeren verandert het recht op een uitkering niet. De uitkering wordt nu wel eerder aan jongeren uitbetaald, maar niet minder vaak of vaker. Een nieuwe uitkering wordt namelijk vanaf 1 oktober aan jongeren uitbetaald bij de aanvraag van de bijstand. Dit komt in de plaats van de verstrekking van de uitkering met terugwerkende kracht in de tweede maand van de bijstand. Dit heeft dus geen financiële gevolgen. Wel is het mogelijk dat stoppen met de zoektijd de bijstand voor jongeren toegankelijker maakt. Dit kan leiden tot meer gebruik van de bijstand. Dit effect is vooraf wel lastig in te schatten. De gemeente Utrecht heeft de zoektijd voor jongeren in 2022 ook afgeschaft. Zij zien sindsdien geen grotere groep jongeren die zijn ingestroomd in de bijstand. Overeenkomstig de gemeente Utrecht verwachten wij geen of slechts een zeer beperkte toename van het aantal jongeren met een bijstandsuitkering.

Juridische consequenties besluit

Het structureel buiten toepassing laten van de zoekperiode van vier weken is in strijd met de Participatiewet. Zoals u weet zoeken wij de grenzen van de Participatiewet op en gaan hier overheen als dit onze inwoners verder helpt. Ook in het wetsvoorstel 'Participatiewet in balans' blijft de zoekperiode als uitgangspunt en harde grens bestaan. Het wetsvoorstel geeft wel ruimte aan het college om de zoekperiode op grond van de individuele omstandigheden van de jongere geheel of gedeeltelijk achterwege te laten. Het gaat dan om de situatie waarin de zoekperiode niet doelmatig is. In de afweging dient het college de mogelijke inzet van andere instrumenten in het sociaal domein te betrekken, zoals jeugdzorg en schuldhulpverlening. In de afgelopen jaren hebben wij al ruimschoots voorgesorteerd op deze mogelijkheid. Wij zijn vaak tot de conclusie gekomen dat het toepassen van de zoekperiode niet doelmatig is. Het structureel buiten toepassing laten van de zoekperiode gaat volgens de wetgever overigens een (grote) stap verder en zal ook na de voorgestelde wetswijziging onwettig zijn.

De gemeente Utrecht past de zoekperiode al anderhalf jaar niet toe. Dat heeft geleid tot Kamervragen en de minister heeft aangekondigd hierover in gesprek te gaan met de gemeente. Dat zou ook in Groningen kunnen gebeuren. De minister heeft de mogelijkheid om een aanwijzing te geven op grond van artikel 76 Participatiewet als de wet niet rechtmatig wordt uitgevoerd en dat tot ernstige tekortkomingen leidt. Als de aanwijzing niet wordt gevolgd, kan dat leiden tot een korting op het bijstandsbudget. Wij achten de kans daarop aanwezig, maar niet heel groot. Naast de gemeente Utrecht hebben inmiddels ook de gemeentes Arnhem en Hoogeveen te kennen gegeven de zoektijd voor jongeren in de bijstand af te schaffen. Zo zijn er dus meerdere gemeenten die de Participatiewet op dit onderdeel beargumenteerd niet conform uitvoeren. Concluderend kunnen wij stellen dat wij de Participatiewet op een

Volgvel 2

onderdeel niet conform uitvoeren. Wij weten dat hier een juridisch risico aan verbonden is, maar vinden dit risico aanvaardbaar. Hoewel wij de Participatiewet op dit onderdeel dus niet conform uitvoeren, handelen wij wel in de geest van de Participatiewet.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

locoburgemeester,
Mirjam Wijnja

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.